

10 LISTOPADA (SOBOTA)

g. 19.00

ZDERZENIA LITERACKIE

Bałkańskie mosty

Prezentacje literackie: Milena Bogavac^{RS}, Goran Ferčec^{HR},
Tanja Šljivar^{BA}

Prowadzenie: Gabriela Abrasowicz

Koncert: Daniel Kovač And His Autumn Orchestra^{RS}

Miejsce: Teatr Śląski – Scena w Malarni, Katowice

Bilety: 5 zł

Przez ostatnie dziesięciolecie bałkański tygiel kulturowy był źródłem niezliczonej ilości tragedii i dramatów. Przyniósł jednak także fascynujące międzykulturowe objawienia, zrodzone z frapującego, choć nie zawsze łatwego sąsiedztwa, wymagającego zajęcia jasnego stanowiska w kwestii dookreślenia swego miejsca na mapie. Odniesienia do geopolitycznego i historycznego kontekstu, artystyczne i estetyczne próby odnalezienia języka opisującego kondycję współczesnych bałkańskich kultur wiążą się coraz częściej z uwzględnieniem pojęć takich jak transfer kulturowy, mobilność, transkulturowość, usieciowienie oraz „(od)budowanie mostów” jako wyraz współpracy i wspólnoty.

Czy takie narzędzia można stosować jednak beztrąsko w przypadku obszarów, które charakteryzują rozłamy, wielojęzyczność, wielowyznaniowość, skomplikowane stosunki tożsamościowe i zależnościowe? Czy w regionie, który współtworzy dziś siedem krajów powstałych po rozpadzie Jugosławii, możliwe jest rozbudowanie strefy powiązań i konstruktywnych interakcji?

Pomimo dość wyraźnych na tych terenach dążeń do podkreślania narodowej i kulturowej odrębności w oficjalnym dyskursie, odnotować można coraz większą aktywność artystów świadomych, że ich twórczość nie powstaje w izolacji, a w pewnej sieci relacji. Rozwijają oni wyobraźnię dialogu oraz usprawniają cyrkulację i wymianę treści. Taką postawę reprezentują zaproszeni festiwalowi goście: Goran Ferčec – dramaturg i prozaik, współrealizator projektów teatralnych z Chorwacji, Milena Bogavac – pisarka i reżyserka teatralna z Serbii, Tanja Šljivar – dramaturg z Bośni i Hercegowiny i Daniel Kovač – pisarz, muzyk i grafik z Serbii. Efektem ich praktyk polegających na przekraczaniu i transgranicznym spotkaniu są nowe jakości, które nie prowadzą do ujednolicenia, ale różnicują oraz wzbogacają kultury, przyno-

sząc nade wszystko literaturę i muzykę, które stają się propozycją współuczestnictwa w nauce bycia razem, tu i teraz, na płaszczyźnie humanistycznych wartości Europy.

GABRIELA ABRASOWICZ

Doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. Absolwentka Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Jej rozprawa doktorska była poświęcona twórczości współczesnych serbskich i chorwackich dramatopisarek. Autorka monografii *Dramat ciała, ciało w dramacie. Twórczość serbskich i chorwackich dramatopisarek w latach 1990–2010* oraz serii artykułów naukowych. Obecnie realizuje projekt naukowy (*Transpozycje idei w chorwackim i serbskim dramatopisarstwie oraz teatrze (1990–2020). Perspektywa transkulturowa.*

MILENA BOGAVAC

Serbska pisarka, dramaturżka, reżyserka teatralna, scenarzystka filmowa, poetka i działaczka kultury, zajmuje się również pedagogiką dramy. Ukończyła Wydział Sztuk Dramatycznych w Belgradzie. Jej dramaty tłumaczone były na wiele języków, w tym na polski: ukazały się w antologiach *Serbska ruletka* i *Postpolityczność*. Na podstawie jej tekstów dramatycznych powstały liczne spektakle zrealizowane w serbskich i europejskich teatrach, które prezentowano na międzynarodowych festiwalach teatralnych w całej Europie. Z reżyserką Jeleną Bogavac założyła grupę Drama Mental Studio (DMS), a z reżyserem Vojkanem Arsiciem – Reflektor teatar. W 2016 roku zadebiutowała jako powieściopisarka. Obecnie pracuje jako dyrektorka Teatru w serbskim Šabacu.

GORAN FERČEC

Chorwacki pisarz i dramaturg. Ukończył Akademię Sztuki Dramatycznej w Zagrzebiu. Autor powieści *Tutaj cudów nie będzie (Ovdje neće biti čuda)*, która została doceniona przez jurorów najważniejszych chorwackich konkursów literackich. Książka została przetłumaczona na język macedoński. Opublikował zbiór trzynastu esejów, w których przekazuje fragmenty historii swojej rodziny. Materiał ten powstał jako cykl przygotowywany dla Trzeciego Programu Chorwackiego Radia. Na podstawie jego tekstów w Zagrzebskim Teatrze Młodych powstały spektakle *List do Heinera Müllera* w reżyserii Bojana Đorđeva oraz *Robotnice podczas strajku głodowego (Radnice u gladovanju)* w reżyserii Olji Lozicy. Współpracował z Teatrem Fringe Ensemble z Bonn, Schaubühne Lindenfels z Lipska oraz zagrzebską grupą performerską BADco.

TANJA ŠLJIVAR

Bośniacka dramatopisarka i teatrolożka. Zadebiutowała w wieku dwudziestu kilku lat, równolegle studiując na Wydziale Sztuk Dramatycznych w Belgradzie, a następnie na Uniwersytecie w Gießen (Niemcy). Na swoim koncie ma sześć tekstów dramatycznych, które zostały opublikowane w czasopiśmie poświęconych teatrowi, antologiach współczesnego dramatu, a także przeniesione na deski teatru w formie spektakli lub czytań scenicznych w Bośni i Hercegowinie, Serbii, Chorwacji, Polsce, Niemczech, Austrii, Hiszpanii i Albanii. Pisze i publikuje również opowiadania, dramaty radiowe, scenariusze i teksty naukowe z zakresu teatrologii. Jej dramaty zostały przetłumaczone na kilkanaście języków. Brała udział w programach rezydencji artystycznych w Grazu, Wiedniu i Prisztinie. Obecnie mieszka i pracuje w Belgradzie.

DANIEL KOVAČ

Serbski muzyk, artysta, pisarz i inżynier. Autor czterech powieści zbudowanych na motywie podróży – istotnym elemencie zawodowego i prywatnego życia autora. Członek zespołu rockowego Jarboli (gitara i wokale), z którym wydał pięć albumów. Założyciel folkowo-bluesowej grupy Jesenji Orkestar, która również może pochwalić się pięcioma wydanymi albumami. Pisze wiersze i teksty piosenek, do których komponuje muzykę i które sam wykonuje podczas kameralnych występów. Autor zbioru tekstów i ilustracji *Ciche słowo*. Od czasu do czasu jego grafiki tworzone w programie komputerowym Paint oraz prace koncepcyjne można zobaczyć na wystawach organizowanych w galeriach i kawiarniach. Na uwagę zasługuje tegoroczna wystawa *Uvek može surovije* w belgradzkiej galerii Remont.

Wydarzenie odbywa się we współpracy z Zakładem Teorii Literatury i Translacji Instytutu Filologii Słowiańskiej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego – organizatorami międzynarodowej konferencji naukowo-artystycznej *Od mobilności do interakcji*.

O TU BĘDA GADAĆ,
MOŻE SIĘ NAWET
POKŁÓCĄ?